

درس‌هایی از حقوق مدنی

حقوق مدنی (۳)

دلیات - قواعد عمومی قراردادها

دکتر سعید توکلی کرمانی

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر

وکیل پایه یک دادگستری

عنوان قراردادی : ایران، قوانین و احکام / Iran, Laws, etc.

مشخصات ظاهری : ۲۴۸ ص.

شاہک ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۴۷۴-۲ :

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : قراردادها- ایران- راهنمای آموزشی (عالمی) / Contracts- Iran- Study and teaching (Higher)

Contracts (Islamic law)- Iran / عقود و ابقاعات (فقه) - ايران

موضوع : تعهدات (حقوق)- ایران- راهنمای آموزشی (عالی) / Obligations (Law)- Iran- Study and teaching (Higher)

Civil rights- Iran / ایران : حقوق مدنی

دهمندی کنگره KMHA58/ت ۱۳۹۷

دہشتی دیوے

شماره کتابشناسی ملی : ۵۲۰۰۲۷

درس‌هایی از حقوق مدنی

حقوق مدنی (۳)

(ک) قواعد عمومی قراردادها

انتشار ات كتاب آوا

مؤلف: دکتہ سعید توکلی کرمانی

ناشر: کتاب آوا

نوبت چاپ: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۲۲۵۰۰۰ ریال

شایک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۶-۱۱۲

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴، طایفه ۲ واحد ۴

شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۴۰۷۹۹۳ | دو، نگا: ۶۶۴۶۱۰۱

www.avabook.com avabook kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلام شهر، خیابان صیاد شیرازی (خیابان دانشگاه)، داخل کوچه فرمانداری

تلفون: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، یا چاپ و نشر کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی‌دی، افست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

فهرست مطالب

۱۳	فصل اول: کلیات
۱۳	مبحث اول - تعریف و مفهوم آن
۲۲	مبحث دوم - اسباب ایجاد تعهد
۲۷	مبحث سوم - مفهوم عقد
۲۹	مبحث چهارم - اقسام عقد
۲۹	۱ - عقد لازم
۳۰	۲ - عقد جایز
۳۱	۳ - عقد خیاری
۳۴	۴ - عقد منجز - معلق
۳۷	۵ - عقود معین و نامعین
۳۹	۶ - عقود معوض و مجانی (غیر معوض)
۴۰	۷ - عقود تملیکی و عهده
۴۱	۸ - عقد رضایی
۴۲	۹ - عقد تشریفاتی
۴۲	۱۰ - عقد عینی
۴۳	۱۱ - عقد جمعی و فردی
۴۷	فصل دوم: انعقاد و اعتبار عقد
۵۱	مبحث اول - تراضی (رضا و قصد طرفین)
۵۱	* مقدمات تراضی
۵۱	۱ - وجود اراده
۵۲	۲ - اعلام و بیان اراده
۵۴	۳ - توافق اراده‌ها

- * وعده عقد: ۵۸
- ۴- سلامت اراده‌ها: ۵۹
- * عیوب اراده: ۶۰
- ۱- اشتباه: ۶۱
- الف) قلمرو اشتباه: ۶۲
- ب) ضمانت اجرای اشتباه: ۶۴
- ۲- اکراه: ۶۹
- الف) تعریف اکراه: ۷۰
- ب) عناصر اکراه: ۷۰
- ج) شرایط تأثیر اکراه: ۷۲
- د) ضمانت اجرای اکراه: ۷۳
- ه) اثر اجازه مکرر (اجازه مکرر ناقل است یا کاشف؟): ۷۴
- مبحث دوم- اهلیت طرفین معامله: ۷۵
- * شرایط اهلیت تصرف: بلوغ، عقل، رشد: ۷۶
- ۱- بلوغ: ۷۶
- ۲- رشد: ۷۷
- ۳- عقل: ۸۴
- * اختیار یا سمت: ۸۸
- * اقسام نمایندگی: ۸۹
- ۱- نمایندگی قراردادی: ۸۹
- ۲- نمایندگی قانونی: ۹۰
- ۳- نمایندگی قضایی: ۹۰
- مبحث سوم- موضوع معین مورد معامله: ۹۴
- الف) مال: ۹۴
- ۱- مال باید مالیت داشته باشد: ۹۴
- ۲- مال در هنگام عقد وجود داشته باشد: ۹۵
- ۳- مال مورد معامله قابل انتقال باشد: ۹۷
- ۴- مورد معامله معلوم و معین باشد: ۹۸
- ۵- تسلیم مال مقدور باشد: ۱۰۰

۶- مال مورد معامله ملک مدیون باشد.....	۱۰۰
(ب) مورد معامله انجام کار باشد.....	۱۰۱
۱- انجام تعهد مقدور باشد.....	۱۰۱
۲- انجام تعهد مشروع باشد.....	۱۰۲
۳- عمل باید دارای منفعت عقلایی باشد.....	۱۰۳
مبحث چهارم- مشروعیت جهت معامله.....	۱۰۴
* معامله به قصد فرار از ادای دین.....	۱۰۵
فصل سوم: آثار، تقد.....	۱۱۱
مبحث اول- آثار عقد در رابطه طرفین.....	۱۱۱
مبحث دوم- آثار عقد نسبت به اشخاص ثالث.....	۱۱۵
۱- تعهد به نفع شخص ثالث.....	۱۱۶
۲- معاملات فضولی.....	۱۱۸
۳- عقود جمعی.....	۱۲۳
فصل چهارم: اجرای عقد.....	۱۲۵
مبحث اول- اجرای اختیاری (وفای به عهد).....	۱۲۵
مبحث دوم- اجرای اجباری عقد.....	۱۳۷
۱- اجرای عقود معوض- اصل همبستگی دو عرض متقابل.....	۱۳۷
۲- اجرای اجباری عقد (قواعد عمومی اجبار).....	۱۴۲
۳- مسئولیت ناشی از عهدشکنی (مسئولیت قراردادی).....	۱۴۵
فصل پنجم: شروط ضمن العقد.....	۱۵۷
مبحث اول- مفهوم شرط.....	۱۵۷
مبحث دوم- اقسام شروط ضمن عقد.....	۱۵۹
الف) اقسام شرط از جهت ضمانت اجرا:.....	۱۵۹
اول) شروط باطل ولی غیر مبطل.....	۱۵۹
دوم) شروط باطل و مبطل.....	۱۶۰
ب) اقسام شرط از جهت نوع.....	۱۶۳
۱- شرط صفت:.....	۱۶۳
۲- شرط فعل:.....	۱۶۴
۳- شرط نتیجه:.....	۱۶۵

۱۶۹.....	فصل ششم: انحلال عقد.....
۱۷۰.....	مبحث اول - انحلال ارادی.....
۱۷۰.....	۱ - انحلال ارادی دو طرفه (تفاسخ).....
۱۷۱.....	۲ - انحلال ارادی یک طرفه (فسخ).....
۱۷۲.....	الف - ماهیت، مبنا و طبیعت خیار.....
۱۷۵.....	ب - اجرای خیار.....
۱۷۷.....	ج - آثار اجرای خیار:.....
۱۷۸.....	د - اسقاط خیار.....
۱۸۱.....	مبحث دوم - انحلال قهری.....
۱۸۲.....	الف) انفساخ ناشی از بی‌امنی.....
۱۸۳.....	ب) انفساخ ناشی از فقدان رضایت.....
۱۸۳.....	۱ - تلف قهری موضوع تملیک.....
۱۸۸.....	۲ - مرگ و حجر یکی از ارکان رضایت جایز.....
۱۹۱.....	فصل هفتم: سقوط تعهدات.....
۱۹۲.....	مبحث اول - ابراء و اعراض.....
۱۹۷.....	مبحث دوم - تبدیل تعهد.....
۲۰۶.....	مبحث سوم - تهاتر.....
۲۱۷.....	مبحث چهارم - مالکیت مافی‌الذمه.....
۲۲۱.....	مواد قانونی مربوط به حقوق مدنی (۳).....
۲۲۱.....	الف) قانون مدنی.....
۲۳۳.....	ب) قانون مسئولیت مدنی.....
۲۳۶.....	ج) قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی.....
۲۴۳.....	منابع و مآخذ.....

مقدمه

کتاب حاضر حاصل سالها تدریس درس حقوق مدنی (۳) در دانشگاه (از سال ۱۳۷۷ تاکنون) بوده که به استمرار در استان و اظهار تمایل فراوان دانشجویان و همکاری صمیمانه جناب آقای کاظمی مدیر محترم «انتشارات کتاب آوا» به زیور طبع آراسته شده است. پرواضح است بیان تمامی اسکاها و قواعد عمومی قراردادها با تمام جزئیات و فروع آن که هم از حوصله این کتاب و هم از طالع دانشجویان دوره کارشناسی حقوق خارج می‌باشد، می‌تواند ترجمانی از دوره پنج جلدی قواعد عمومی قراردادها تألیف استاد فقیدمان مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان باشد که البته نوشتار حاضر تنها شرحه و لمعه‌ای است از آن هم مطالب وزین و فاخر، به همین جهت نمی‌تواند به دور از خطا و اشتباه باشد، لذا از کلیه اساتید فاضل، دانشجویان حقوق و سایر خوانندگان ارجمند تمنا دارم هرگونه قصور و کوتاهی را بر من ببخشایند و نارسایی‌ها و انتقادات وارده را به اطلاع اینجانب برسانند تا در چاپ‌های بعدی مدنظر قرار گیرد و در صورت لزوم اصلاح شود.

نکته پایانی اینکه در این کتاب سعی بر این شده در عین حال که تمام مطالب و موضوعات طبق سرفصل مصوب وزارت علوم بیان شود ولی به شیوه‌ای بازگو و تدریس شود که سهل و آسان بوده و فهم و یادگیری آن برای دانشجویان ممتنع نباشد و به آسانی

آنچه را که باید و شاید یک دانشجوی حقوق از درس حقوق مدنی (۳) باید بیاموزد، فراگیرد و پس از فراغت از تحصیل در باب قواعد عمومی قراردادها و معاملات کمبود و نقصی در اندوخته‌ها و آموزه‌های علمی خود نداشته باشند. انشاءالله، تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

سعید توکلی کرمانی - پاییز ۱۳۹۷

www.ketab.ir